

การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางสุขภาพในมิติทางจิต และมิติทางสังคมจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมือง เนื่องจากการรื้อย้ายชุมชนบริเวณ แนวคลองแม่ข่า โดยทำเป็นกรณีศึกษาชุมชนร่วมใจสามัคคี เทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนจากกลุ่มผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรื้อย้ายจำนวน 14 คน ใช้วิธีเลือกแบบ เจริญ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง แบบสนทนากลุ่ม และแบบ สัมภาษณ์เชิงลึก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การศึกษาค้นคว้า การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การ สนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีความเห็นตรงกันว่าการ เปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางกายภาพ มีผลกระทบต่อสุขภาพในมิติทางจิต และมิติทางสังคมใน เชียงบวก การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางสังคม มี ผลกระทบต่อสุขภาพในมิติทางจิตทั้งเชิงบวกและลบ แต่มีผลกระทบต่อสุขภาพในมิติทางสังคมใน เชียงบวก ในขณะที่ปัจจัยทางด้านการเมืองนั้น พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็น แตกต่างกัน โดยกลุ่มเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลกระทบ ต่อสุขภาพของประชาชนทั้งในมิติทางจิต และมิติทางสังคม ส่วนกลุ่มผู้นำชุมชนมีความเห็นว่า มี ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนทั้ง 2 มิติในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านโยบายการรื้อย้ายชุมชนส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ต่อประชาชนทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ผลการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุงแนวนโยบายการรื้อย้ายชุมชน ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ การยอมรับและ การมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การเข้าร่วมกระบวนการในการกำหนดนโยบาย วางแผน และหา แนวทางแก้ไขปัญหามาของตนเอง การรื้อย้ายชุมชนเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเป็นปัญหาที่ซ่อนอยู่ ภายใต้อุปสรรคปัญหาใหญ่อื่น ๆ ดังนั้น แนวทางในการปรับปรุงชุมชนแออัดรัฐบาลจึงควรมีการพิจารณา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และป้องกันผลกระทบ เชิงลบต่อสุขภาพของประชาชนด้วย